

DOSSIERKOPIE

REFERENTIE No.:

6272

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 1

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28

TEL. Nos: 180309; 184000-284

Dir./Afd.: DOA/10/21

Visie:

Ag. No: 25926-1103

Dossier: 91210 NY/amb

INFORMATIEKOPIE:

a
z
bi,-/pl f
s
dges
doa,-/...
dio,-/p2
dvh

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

20 februari 1959

DATUM VAN AFZENDING:

19 februari 1959

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

no6741

AFKOMSTIG VAN: canberra

PARAAF/OPM:

1/10

geheim

had heden, refereerde uw codebericht 25, lang gesprek met Casey in tegenwoordigheid van Plimsoll. heb hem persoonlijk officiële brief overhandigd, waarin ik de situatie conform uw instructie duidelijk uiteenzette. Casey betoogde dat het in geen enkel opzicht de bedoeling was de mening te doen postvatten, dat het standpunt van Australië ook maar enige wijziging had ondergaan. Wanneer men de verklaringen zorgvuldig analyseert zal men dit moeten erkennen. In beide is het verschil van inzicht met Indonesië over de positie van Nederlands Nieuw-Guinea duidelijk gesteld. Australië erkent en zal de Nederlandse soevereiniteit blijven erkennen en vasthouden aan het beginsel van zelfbeschikking evenals het groot belang blijft hechten aan de ontwikkeling van Nederlands Nieuw-Guinea in administratieve samenwerking met het Australische deel, hetgeen conform het Australisch-Nederlands akkoord vanzelfsprekend zal worden voortgezet. Australië heeft zich duidelijk uitgesproken, dat het geschil tussen Nederland en Indonesië over Nederlands Nieuw-Guinea alleen langs vreedelievende weg kan worden opgelost en dat het geen agressie zal tolereren, ten aanzien waarvan Indonesië zich thans formeel heeft gebonden. De opmerking over Nederlands-Indonesische overeenkomst inzake Nederlands Nieuw-Guinea zou duidelijk zuiver hypothetisch gesteld, evenals het feit dat Australië in geen geval beide landen adviseert tot overeenstemming te komen. Wanneer men twee verklaringen beziet in het licht van Australische houding en politiek terzake in het verleden in de V.N. en elders moet uitgesloten worden geacht dat aan de jongste verklaringen een andere uitleg kan worden gegeven dan die, welke daarin duidelijk wordt gesteld, namelijk dat het Australisch standpunt terzake in geen enkele vorm enige wijziging heeft ondergaan. Het zou de Nederlandse regering toch niet moeilijk vallen aan de hand van het verleden inzake Australische politiek ten aanzien van visie, dat het Australië onverschillig zou zijn of westelijk Nieuw-Guinea in Nederlandse dan wel in Indonesische handen verkeert. naar aanleiding van mijn vraag of Subandrio misschien heeft aangedrongen op passage ministersverklaring dat

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

door de afdeling Verbindingen worden verstuurd. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

- 2 -

Ref. No: 6272

Rubricering: geheim

australie zich niet zal verzetten tegen nederlands-indonesische overeenkomst inzake de status van nederlands nieuw guinea, antwoordde casey ontkennend. communique hoofdzakelijk australische creatie. ik heb casey geantwoord dat ik gaarne persoonlijke verklaring accepteer dat er in gedachten en politiek van australische regering niets veranderd is temeer waar menzies aan subandrio duidelijk heeft gesteld dat australie bepaald geen onderhandelingen tussen nederland en indonesia zou bevorderen, omdat zulks zou kunnen betekenen dat australie

een verandering in soevereiniteit gaarne zou zien. zulks zou onmogelijk zijn omdat dergelijke suggestie volkomen onverenigbaar is met australische visie op kwestie terzake. nu dit positieve standpunt van de australische regering niet uit verklaringen blijkt, zou het mijns inziens anderen, hetzij niet welingelichte instanties, dan wel negatief ingestelden, niet kwalijk genomen, indien zij uit deze verklaringen, hoe goed bedoeld, tot de overtuiging kunnen komen dat australie weinig aan gelegen wanneer zich hypothetische geval mocht voordoen van wijziging soevereiniteit. casey verzocht daarop de volle tekst te mogen lezen van menzies geheim memorandum, hetwelk ik bij mij had. ik heb nogmaals met klem dringend beroep op hem gedaan publiekelijk nadere verklaring geven in zin van gesprek menzies - subandrio. noch nederland, noch australie, noch de bevolking van nieuw guinea, noch belangen van westerse wereld in oost-azie zouden ermee gediend zijn wanneer naar buiten ook maar enig misverstand zou blijven bestaan dat in australische politiek t.a.v. ontwikkeling van nieuw guinea verandering is gekomen. in nederland consequenties daarvan onoverzienbaar. hierbij zeide ik niet slechts te doelen op binnenlands politieke forum als zodanig maar ook op gevoelens individuele nederlander, waarvan grote meerderheid ook en vooral uit morele overwegingen niet bereid is papoea-bevolking aan indonesisch koloniaal bestuur over te leveren en bevolking voor altijd zelfbeschikkingsrecht te ontnemen. in dit verband vergelijking gemaakt met gevoelens australische volk waar het zijn herinneringen betreft aan kokoda. las casey met hand geschreven brief voor die ik hedenmorgen van onbekende oudstrijder ontving met aanhef "i write to you as i am australian serviceman who is bitterly ashamed and disgusted at action of our federal government in selling out old and trusted ally over netherlands new guinea." hieraan toegevoegd dat wij natuurlijk beter weten, doch het wel bijzonder ongelukkig zou zijn wanneer ongewild desastreus misverstand zou worden geschapen. casey zeide het wel bijzonder moeilijk te achten nogmaals op dit moment publiekelijk verklaring af te leggen; debat in parlement zal wel niet voor volgende week plaatsvinden en nadere uiteenzetting van hem

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 6272

- 3 -

Rubricering: geheim

misschien eerder nadelig dan voordelig kunnen werken. ik heb daarop gezegd dat mijn regering in hoge tijdnoed verkeert en gevraagd of het niet mogelijk is dat u met voorkennis van de australische regering officieel nadere toelichting geeft van het australische standpunt als in gesprek menzies - subandrio heeft plaatsgevonden, opdat in elk geval aanstonds critici de wind uit de zeilen kan worden genomen. casey kon mij echter niets toezeggen, doch belofde zo spoedig mogelijk antwoorden.

Lovink 36.

nieuw guinea twijfelaars of minder welwillende commentatoren de onjuistheid onder ogen te brengen van